

پشت‌بوم

به‌نام آن آفریننده

● **شادی تاجی**، طراح گرافیک و پژوهشگر؛ بار دیگر دیوارهای موزه گرافیک ایران را آینه‌ای کرده‌ایم برای بازتاب گذشته‌هایی نه‌چندان دور از آنچه پیشگامانمان در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ خورشیدی برای ساختن فرهنگ و هنر سرزمینشان آفریده‌اند. سال‌هایی که تاریخ‌نگاران در کتاب‌های مختلف از سختی اشغال ایران به دست متفقین می‌گویند و آسیب‌های جنگ جهانی دوم بر اقشار مختلف مردم، از چگونگی سقوط پهلوی اول و رویدادهای شهریور ۱۳۲۰ و همچنین قراردادهای شرکت نفت ایران و انگلیس در این دهه تا رویداد مهم ملی شدن صنعت نفت؛ تاریخ‌نگاران شرح می‌دهند دهه ۳۰ در چه شرایط سیاسی و اجتماعی برای مردم ایران آغاز شد، دولت مصدق چه کرد و کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ چه پیامدهایی را در پی داشت و چرا... اما موزه ما در نمایش این دوران، برای تماشاگرانش آینه را به دیگرسو می‌چرخاند و بازتابی تازه و چشم‌نواز در برابرشان نمایان می‌کند. پوسترها، نشانه‌ها، آگهی‌های تبلیغاتی مجله‌ها و روزنامه‌های مختلف، جلد کتاب‌های داستان، شعر و ترجمه‌هایی از زبان‌های گونه‌گون، همه‌وهمه به‌وضوح یا در لافاف بازتابی از رویدادهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دهه‌های ۲۰ و ۳۰ خورشیدی را نمایش می‌دهند و گاه تماشاگران خود را رها از تاریخ تکرارنشونده در کتاب‌ها، به زندگی توده مردم می‌کشانند و آینه‌ای از افکار، سلاقی، پیشرفت و فرهنگ پدران و مادران ایران امروز را در برابرشان قرار می‌دهند. پوسترهای طراحی‌شده برای بهداری، نگرانی‌ها، کمبودها و نیاز به آگاهی اجتماعی را روایت می‌کنند؛ پوستر فیلم‌های ساخته‌شده در آن دوران با ترکیب بندی‌های پرعنصر و نمایش شخصیت‌های محبوب، نگاه تماشاگران را به خود جلب می‌کنند و از سلیقه، علاقه عمومی مردم و همچنین دانش و زاویه نگاه فیلم‌سازان و طراحانشان سخن می‌گویند. دراین‌میان شاید نشانه‌ها حرف‌های بیشتری برای بازگویی تاریخ دارند؛ نشانه‌های انتشارات، بانک‌ها، دانشگاه‌ها، کارخانه‌ها و حتی دفترهای تبلیغاتی و گروه‌های هنری، نمایشی هستند از گام‌های نخستین مردمان این سرزمین برای ورود به عرصه‌های جدیدی از فرهنگ، دانش، اقتصاد و هنر، حتی نشانه «شیر نگهبان مشعل» (شرکت ملی نفت ایران) بازتابی صریح از رویدادهای سرنوشت‌ساز آن سال‌ها در عرصه سیاست است.

جاری

کریمی و آبیاری، داوران جایزه‌بروین

● **شرق:** هیئت داوران بخش «زنان و زندگی شهری» نهمین جشنواره ملی فیلم پروین اعتماسی معرفی شدند. هیئت داوران متشکل از «نیکی کریمی، ترکس آبیاری، مازیار میری، هنگامه قاضیانی و سیدهدای منبتی» آثار بخش «زنان و زندگی شهری» این رویداد هنری را داوری می‌کنند. بخش «زنان و زندگی شهری» که از سوی معاونت امور فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران و اداره کل امور بانوان شهرداری تهران حمایت می‌شود، ۹۴ اثر به دبیرخانه ارسال کرد و از میان این آثار، ۱۱ اثر برای رقابت در بخش مسابقه پذیرفته شدند. روابط‌عمومی، جوایز این بخش را به این شرح اعلام کرد: در بخش «زنان و زندگی شهری» پلاک برنیز زرین، دیلم افشار و جایزه نقدی به بهترین فیلم داستانی، بهترین فیلم مستند، بهترین انتخاب سوزه از نگاه فیلم‌ساز به مسائل شهری، بهترین پژوهشگر در مسائل شهری، بهترین پرداخت موضوع از نگاه فیلم‌ساز به مسائل شهری و بهترین فیلم، اهدا می‌شود و پلاک برنیز زرین، دیلم افشار و جایزه ویژه شهرداری تهران به بهترین چهره زن مؤثر شهر تهران تعلق می‌گیرد.

کامران عدل

آدمی هستم رک و راست. پشت سر کسی حرف نمی‌زنم و جرئت دارم که رودررو حرف‌هایم را بزنم. نقدهایم نیز به‌همین ترتیب هستند. پس وقتی چیزی با کسی را تحسین می‌کنم، طرف می‌فهمد که کارش از نظر من درست است و تعارفی در کار نیست. یکشنبه‌شب، اول اسفند، مصادف بود با گشایش نمایشگاه‌های تصویر سال در خانه هنرمندان و به‌همین دلیل، سیف‌الله صمدیان از عده‌ای از اهالی فرهنگ و هنر دعوت کرده بود تا فیلمی را که درباره زنده‌یاد عباس کیارستمی درست کرده بود، به نمایش بگذارد؛ البته، چون نمایش خصوصی بود، سالن مملو از جمعیت نبود و مشغول عکاسی از سری کارهایش روی موضوع برف بود که با محبت بسیار زیاد، یکی از آنها را به نام خودم امضا کرده و به من کادو داده بود که یک کسی، آن عکس را از من و در خانه‌ام زدید. یکی را هم، به زنده‌یاد، برادرم شهریار عدل کادو داده بود که آن عکس، در اتاق کارش هنوز آویزان است. به قول مقالات امروزی، «کوتاه سخن» صمدیان، طوری این فیلم را تولید کرده است که تمام زوایای زندگی و اندیشه عباس کیارستمی را در آن به‌درستی نشان داده است. این را از این نظر می‌نویسم که با عباس

وقتی که عباس کیارستمی؛ «عباس کیارستمی شد»

کیارستمی بسیار دوست و نزدیک بودم و در فیلم «۱۰»، هنرپیشه‌اش بودم و قبل از اینکه بسیار معروف شود، بعضی شب‌ها به خانه من می‌آمد. از آن شب‌ها، دو خاطره برای‌تان می‌نویسم که بسیار دلنشین بودند. یکی از آنها از این قرار بود که فردای آن شب، وقتی خواستم به خانه دستی بکشم، متوجه پوشه‌ای شدم که یکی از مهمانان فراموش کرده و جا گذاشته بود. آن را باز کردم و دیدم که روی اوراق بسیاری، شعرهایی جادویی نوشته شده بود. به‌قدری این اشعار زیبا بودند که درجا نلستم و شروع به خواندن آنها کردم؛ سپس شروع کردم به همه مهمانان شب گذشته تلفن‌کردن تا ببینم که پوشه متعلق به چه کسی بوده است. سرانجام، با خانمی که بعدها همان اشعار کیارستمی را منتشر کرد، صحبت کردم. ایشان به من گفت که اشعار برای عباس کیارستمی است. خاطره خیلی مهم دوم هم این بود که در یکی از این مهمانی‌ها، من عباس را به آقای اریک فورنیه معرفی کردم (Eric Fournier). اریک فورنیه، وابسته فرهنگی سفارت فرانسه در تهران بود و هم ایشان بود که مقاله معروف عباس کیارستمی را در

در فاصله کمتر از یک هفته مانده تا مراسم پایانی

شانس «فروشنده» در اسکار

بیانیه‌ای چنین گفتند: «بخش فیلم‌های خارجی اسکار تمام جهان داشته باشد، فارغ از تابعیت، نژاد یا دینشان. به‌عنوان نهادهی که پشتیبان فیلم‌سازی و حقوق‌بشر در تمام جهان است، از اینکه اصغر فرهادی- برنده اسکار برای فیلم «جدایی نادر از سیمین»- و عوامل فیلم خارجی‌زبان اسکار با چهار فیلم دیگر از دانمارک، سوئد، آلمان و استرالیا رقابت می‌کند. با موضوع‌گیری‌های نژادپرستانه دونالد ترامپ در مقابل مسلمانان و قانون منع سفر برای اتباع هفت کشور عمدتاً مسلمان که با نامزدشدن فیلم اصغر فرهادی هم‌زمان شده، اسکار امسال رنگوبوی سیاسی گرفته است.

پس از صدور فرمان رئیس‌جمهور آمریکا، اصغر فرهادی به‌عنوان یک شهروند ایرانی، از سفر به آمریکا منع شد. پس از آن اخبار تاییدنشده‌ای رسید که ممکن است برای او استثنائی قائل شوند، اما فرهادی قاطعانه اعلام کرد که با اماواکر در اسکار شرکت نمی‌کند و در اعتراض به فرمان تبعیض‌آمیز ترامپ، اسکار را تحریم کرد و متن سخنرانی‌ای را که می‌خواست در صورت برنده‌شدن در اسکار بخواند منتشر کرد. او در بخشی از آن می‌گوید: «تندروها با وجود جنگ‌ها و دعوای سیاسی‌شان در همه‌جای دنیا، بسیار شبیه به هم به جهان می‌نگرند. آنها برای درک جهان چاره‌ای ندارند جز تقسیم آن به دو بخش «ما و دیگران»، تا همواره با ساختن تصویری هولناک از «دیگران»، مردم کشورشان را دچار ترس از آنها بکنند». در بخش دیگری از این نوشته او تأکید می‌کند که «شباهت‌های مردم جهان بسیار بیشتر از تفاوت‌هایشان است» و بر نیاز به همدلی و همبستگی بافشاری می‌کند. پس از آن آکادمی اسکار نیز در پشتیبانی از فرهادی بیانیه‌ای صادر و حکم اجرایی ترامپ را محکوم کرد. در این بیانیه آمده است: «آکادمی اسکار مراسمی برای بزرگداشت دستاوردهای هنری

شکایت لشگری قوچانی از کیمیایی

شرق: ظاهراً حاشیه‌های فیلم «قاتل اهلی» تمامی ندارد. منصور لشگری قوچانی به تازگی در نامه‌ای از مسعود کیمیایی به شورای عالی تهیه‌کنندگان شکایت کرده است. در این نامه آمده: «اعضای محترم شورای عالی تهیه‌کنندگان با سلام و احترام، اینجانب از آقای مسعود کیمیایی به دلیلی عدم رعایت قرارداد فی‌مابین شکای کرده و قبلاً به تاریخ ۹۵/۱۱/۰۷ نامه‌ای برای دبیر محترم شورای عالی تهیه‌کنندگان ارسال می‌شود. اعتبار و میزان مشروعیت «خانه سینما» با عملکرد آقای کیمیایی در حال خدشه‌دار شدن است و اینجانب حسن‌نیت خود را با پیگیری قانونی توسط خانه سینما ثابت نموده‌ام. امیدوارم اعضا، محترم شورای‌عالی تهیه‌کنندگان برای برون‌رفت از خلاف‌های مکرر استاد کیمیایی که باعث متضرر شدن بیشتر و بیشتر اینجانب می‌شود تدبیری ببینند و خواهشمند است ضمن بررسی قرارداد فی‌مابین اینجانب و آقای مسعود کیمیایی نظر قطعی خود را اعلام فرمایید. با تشکر/ منصور لشگری قوچانی، تهیه‌کننده «قاتل اهلی».

یاد دوست

حیف که از او خبر نداشتیم

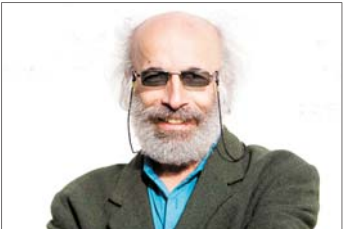

محمدرضا حیاتی گوینده خبر

● خبر درگذشت بانو ایران شاقول را از رسانه‌ها شنیدم و متأسفم که بسیاری از ما که همکاران او بودیم، در تمام سال‌هایی که از خبر فاصله گرفته بود از او خبر نداشتیم. بعد از شنیدن خبر درگذشت ایشان هنوز هم در بهت و حیرتم. برابم باورکردنی نیست که او را از دست داده‌ایم، زنده‌یاد شاقول برای من یادآور روزهایی است که وارد عرصه خبر شدم و در کنار ایشان می‌نشستم و خبر می‌خواندم. فوق‌العاده منظم و دقیق بود و با اینکه سابقه زیادی در کار خبر داشت، رفتارش با ما که تازه وارد این حرفه شده بودیم خوب بود. مثل یک دوست بسیاری از مواردی را که باید می‌آموختیم به‌درستی یاد می‌داد. خاطرم هست که در تمام سال‌هایی که با او همکار بودم کارش را بدون مشکل انجام می‌داد و خصوصیت بارز رفتاری او مهربانی‌اش بود که او را فردی متمایز می‌کرد. به‌رحال بسیاری از ما که در کار خبر فعال هستیم، بعد از بازنشسته‌شدن، یا به خواست صدواسیما به کارمان ادامه می‌دهیم یا ترجیح می‌دهیم به زندگی شخصی‌مان بپردازیم. خانم شاقول هم انتخاب کرد که بعد از بازنشستگی دیگر در رسانه فعالیت نکند و بسیاری از ما در این سال‌ها از او بی‌خبر بودیم. حال مرگ، سرنوشت محتوم همه ماست و برای بازماندگان تنها غم و خاطرات خوب باقی می‌ماند. ما هم خانم شاقول را با خاطرات خوب به خاطر می‌آوریم. امیدوارم کسانی که به مردم خدمت می‌کنند تا زمانی که هستند مورد احترام مردم و مسئولان باشند و به نحو احسن از توانایی آنها استفاده شود و بعد از دوران کاری هم مورد احترام باشند. خوشحالم که مردم همیشه قدردان خدمتگزاران‌شان هستند و لطف آنها همیشه شامل حال ما می‌شود. بانو ایران شاقول تا همیشه در ذهن مردم ماندگار خواهد بود.

زیر آسمان فیروزهای

«کیانوش عیاری» در میان داوران جشنواره فیلم کوتاه حسنا

● **شرق:** هفت داور در بخش فیلم‌های داستانی، پویانمایی و مستند و سه داور در بخش فیلم‌نامه‌نویسی، آثار پذیرفته‌شده در ششمین جشنواره ملی فیلم کوتاه «حسنا اصفهان» را قضاوت خواهند کرد. در نشست خبری «رسول صدرعاملی»، کارگردان و تهیه‌کننده مطرح سینما و دبیر ششمین جشنواره ملی فیلم کوتاه «حسنا»، با اهالی رسانه که صبح روزگذشته در اصفهان برگزار شد، اسامی داوران این دوره جشنواره اعلام شد. براین‌اساس، در این دوره و در بخش فیلم (آثار داستانی، پویانمایی و مستند)، کیانوش عیاری، ابراهیم حقیقی، فریدون خسروی، خسرو دهقان، بهرام عطیعی، آیدا پناهنده و محمد کارت آثار برگزیده را داوری خواهند کرد. همچنین عطیه سلطانی، جابر قاسمعلی و هادی مقدم‌دوست به‌عنوان داوران بخش فیلم‌نامه‌نویسی کار داوری آثار برگزیده این بخش را برعهده خواهند داشت. ششمین جشنواره ملی فیلم کوتاه «حسنا اصفهان» تا ۱۵ تا ۱۸ اسفندماه برگزار خواهد شد و کانون نشر و ترویج فرهنگ اسلامی حسنا اصفهان با همکاری بنیاد سینمایی فارابی برپاکننده آن است.

«زارع» سرپرست موزه هنرهای معاصر شد

● **شرق:** مدیرکل هنرهای تجسمی در حکمی، علی‌محمد زارع را به‌عنوان سرپرست موزه هنرهای معاصر تهران منصوب کرد. مجید ملانوروزی، مدیرکل هنرهای تجسمی، در حکمی، علی‌محمد زارع را به‌عنوان سرپرست موزه هنرهای معاصر تهران منصوب کرد که در حکم منصوب می‌شود. ملانوروزی در ادامه این حکم نوشته است: «موزه هنرهای معاصر تهران به‌عنوان یکی از موزه‌های شاخص هنری جهان مستلزم تقویت جایگاه حرفه‌ای و هنری و پویایی مستمر است که امیدواریم با تلاش شما، تعامل با هنرمندان، فعالان هنری و همکاران آن مجموعه و ششم اسفندماه در پردیس سینمایی کوروش مستولیت موفق و مؤید باشد».

مذهب یا تابعیت از سفر منع کنند خائنان است و شاید به‌همین دلیل است که تا این لحظه تبدیل به قانون نشده است. هنگامی که انسان‌ها از روی ترس و قضاوت‌های نادرست نسبت به‌هم واکنش نشان می‌دهند شرایط خطرناکی به وجود می‌آید و ما باید دراین‌باره از گذشته خود درس بگیریم». مارن آدی، کارگردان فیلم «تونی اردمن» و نماینده آلمان در بخش اسکار بهترین فیلم خارجی، باور دارد که قانون ممنوعیت سفر اتباع هفت کشور به آمریکا روی همه تأثیر دارد و تفاوتی ندارد اهل کجا باشیم، او در مصاحبه‌ای گفت: «من فکر می‌کنم این ماجرا روی همه ما تأثیر گذاشته و برای من مهم نیست که دونالد ترامپ دست روی چه کشورهایی گذاشته است. درهم‌میخیزد موضوع پناه‌جویان با تروریسم کاری و وحشتناک است، سیاسی غیرانسانی است، چراکه ترس ایجاد می‌کند و نژادپرستی را در افراد نهادهی می‌کند. کاری که ترامپ در گام‌های نخستین خود انجام داد، شکل مدرن دیکتاتوری است که در برخی از کشورهای دیگر نیز می‌بینیم. پوپولیستی که به قدرت می‌رسد، افراد نزدیکش را در جایگاه‌های کلیدی می‌گذارد، تلاش می‌کند رسانه‌ها را نامعتبر جلوه دهد و ترس و به‌هم‌ریختگی ایجاد کند». منتقدان انترتینمنت ویکی باور دارند که ترامپ اسکار را سوی فرهادی و ایستادن تمام‌قد انجمن نویسندگان آمریکا و دیگر نامزدها پشت او باعث شده که «فروشنده» در مرکز توجه قرار بگیرد. منتقدان بر این باورند که جدا از درون‌مایه فیلم که پیام‌های انسانی بسیار دارد، غیبت کارگردان و جنجال قانون منع سفر توابع هفت کشور، به داوران اسکار این موقعیت را می‌دهد که پیامی محکم علیه سیاست‌های تبعیض‌آمیز ترامپ بدهند و این شانس برنده‌شدن «فروشنده» را دوچندان می‌کند. هشتادونهمین دوره جوایز اسکار، ۲۶ فوریه (بامداد دوشنبه، ۹ اسفند به وقت ایران) برگزار می‌شود. جیمی کیمبل اجرای مراسم جوایز اسکار امسال را برعهده دارد که ۲۶ فوریه در دالبی تیتلر در لس‌آنجلس برگزار و زنده از شبکه ای‌بی‌سی پخش می‌شود.

ارج‌نهادن به فیلم کوتاه در «هیلاج»

شرق: نشست خبری «سومین جشنواره فیلم و تئاتر هیلاج» اول اسفندماه در محل مدرسه فیلم‌سازی «هیلاج» با حضور امیرشهاب رضویان، محصور کارزی، محمودرضا رحیمی، امیر عابدی و ماریا دوستنسکو از دفتر مطالعات سازمان ملل برگزار شد. در ابتدای این نشست، امیرشهاب رضویان با معرفی فعالیت‌های نزدیک به ۲۵ ساله مدرسه فیلم‌سازی و پژوهش‌های سینمایی هیلاج گفت: «هیلاج در این سال‌ها موفق به تولید ۱۰ فیلم سینمایی، صد فیلم کوتاه و پرورش پنج هزار فارغ‌التحصیل در حوزه سینما و تئاتر شده است که اکنون بسیاری از آنها در بدنه حرفه‌ای سینما و تئاتر کشور مشغول به فعالیت هستند». او در ادامه با اشاره به چشم‌اندازهای جشنواره هیلاج در دوره‌های آتی، از رسانه‌ها به‌عنوان اصلی‌ترین حامیان جشنواره هیلاج یاد کرد و گفت: «این جشنواره باید با یک پنجاهم بودجه جشنواره‌های دیگری که در این سطح برگزار می‌شوند در حال برگزاری است و دغدغه آن به‌نمایش گذاشتن آثار هنرجویان مدرسه در کنار فعالیت‌های گسترده دیگر در عرصه تولید و حمایت از سینما و تئاتر است. ازاین‌رو ما امیدواریم در سال‌های آینده با حضور آثاری از دیگر آموزشگاه‌های سینمایی، قدمی مؤثر در شکل‌دهی و حمایت از آثار مستقل برداریم». کارگردان فیلم «میانی شهر خاموش» درخصوص مهم‌ترین ویژگی‌های فیلم‌های حاضر در بخش مسابقه جشنواره عنوان کرد: «خوشحالم که می‌بینم مفهوم فیلم تجربی و مهم‌تر از آن ساختار مستقل فیلم کوتاه روزبه‌روز بیشتر در میان جوانان سینماگران جا می‌افتد. زیبایی‌شناسی قدرتمند مشهود و نگاه بدروزتر و تلاش برای دگرگون‌کردن قواعد از دیگر موارد مشهود در آثار این جشنواره هستند. همچنین ایده‌های انتخاب‌شده برای آثار هم نشان می‌دهد که تفاوت بین ایده فیلم کوتاه و بلند